

Medlem af Inatsisartut
Aleqa Hammond (S)
-HER

Besvarelse af § 36, stk. 1 spørgsmål om Inatsisartut som arbejdsgiver

Kære Aleqa.

Mange tak for dit spørgsmål om Inatsisartuts rolle som arbejdsgiver for Naalakkersuisut. Spørgsmålet lød som følger:

"Naalakkersuisutmedlemmet for finanser Palle Christiansen sagde i landstingssalen, at inatsisartut ikke var hans arbejdsgivere. Jeg vil vide hvilken lov han refererer til samt vil have en redegørelse for hvorfor han udtaler sig sådan på vegne af Naalakkersuisut?"

Den lov jeg udtaler mig i henhold til er Danmarks Riges Grundlov. I § 3, hedder det, at:
"Den lovgivende magt er hos kongen og folketinget i forening. Den udøvende magt er hos kongen. Den dømmende magt er hos domstolene."

Hermed er magtens tredeling fastslået som en grundlæggende forudsætning for vort folkestyre. Ganske vist er der forskelle på forholdet mellem Folketing/regering og Inatsisartut/Naalakkersuisut. Men det grundlæggende princip om at magten skal deles mellem flere forskellige instanser er i mine øjne afgørende.

Det er den franske filosof Charles-Louis de Secondat Montesquieu (1689-1755), der har fået æren for definitionen af magtens tredeling. Han beskrev i sin bog "Om lovens ånd" fra 1748 hvordan der er tre slags magter, der alle holder hinanden i skak. Det gælder den lovgivende, den dømmende og den udøvende magt. Montesquieu mente, at det var en nødvendighed, at de tre magter var adskilt.

I tilfældet med Inatsisartut og Naalakkersuisut er det i henhold til Montesquieu væsentligt, at de er adskilt og kan kontrollere hinanden ud fra følgende argument:

*"Når den lovgivende og den udøvende myndighed er forenet hos samme person eller i det samme korps af embedsmænd, er der ingen frihed; fordi for så opstår frygt, for at den samme monark eller det samme råd som indfører tyranniske love, udfører dem tyrannisk."*¹

18. oktober 2010
Sagsnr. 2010-039613
Dok. Nr. 478800

Postboks 1037
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 46 14
E-mail: oed@nanoq.gl
www.nanoq.gl

¹ C. L. de Montesquieu: "The Spirit of Laws", <http://www.constitution.org/cm/sol.txt>.

Jeg siger hermed ikke, at der er nogle i hverken Naalakkersuisut eller Inatsisartut, der planlægger tyranniske love. Men jeg mener, at princippet om magtens tredeling er helt grundlæggende for det moderne demokrati. Vi skal kunne kontrollere hinanden og argumentere for vores afgørelser.

I begrundelsen for dit spørgsmål, påpeger du, at "Naalakkersuisut vælges af Inatsisartut og at de varetager forvaltningen af selvstyrets anliggender med den opgave pålagt dem af inatsisartut." Det er korrekt, at Inatsisartut vælger Naalakkersuisut til at forvalte Selvstyrets anliggender, samt implementere og forvalte det som besluttet af et flertal i Inatsisartut. Ligeledes gælder det, at Inatsisartut med et flertal kan vælge, at fritage et medlem af eller hele Naalakkersuisut for resten af valgperioden. Men det gælder også, at formanden for Naalakkersuisut i så fald kan udskrive valg, og derved bede vælgerne om deres vurdering².

Ovenstående ændrer naturligvis ikke ved, at vi i hverdagen skal samarbejde i respekt for hinanden. Det er også givet, at Naalakkersuisut skal følge de love og beslutninger som Inatsisartut vedtager. Men det gælder alle borgere. Og netop borgerne betragter jeg som vores egentlige arbejdsgivere. For det er på deres vegne vi arbejder i både Inatsisartut og Naalakkersuisut. Og det er vælgernes stemmer der afgør, hvem der får flertal i Inatsisartut og dermed kan danne Naalakkersuisut. Dette er baggrunden for min udtalelse.

Jeg håber, at jeg har besvaret dit spørgsmål, og ser frem til en fortsat konstruktiv debat om demokrati.

Med venlig hilsen

Palle Christiansen

² Landstingslov nr. 11 af 20. november 1988 om landstinget og landsstyret, § 5, stk. 5